

Försvarsdepartementet

Civila enheten

Rådets möte för rättsliga och inrikes frågor (RIF) den 5-6 oktober 2006

Dagordningspunkt 4

Förslag till en förordning för ett instrument för snabbinsatser och förberedelser inför större olyckor (omdöpt till "Finansiellt instrument för området civil protection")

Dokument: Proposal for a Council regulation establishing a Rapid Response and Preparedness Instrument for major emergencies (renamed "Civil protection financial instrument")
12817/06

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: -

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 26 april 2005 ett förslag till förordning för inrättande av ett finansiellt instrument för snabbinsatser vid stora olyckor, katastrofer eller terroristangrepp inom unionen. Förslaget är under fortsatt förhandling i rådsarbetsgruppen PROCIV.

Förslaget lägger fast regler för finansiellt stöd till förbättring av unionens beredskap att genomföra gemensamma räddningsinsatser, till höjning av det allmänna riskmedvetandet och till förebyggande åtgärder som kan förhindra eller minska verkningarna av stora olyckor, katastrofer och terroristangrepp. Förslaget avser också att göra det möjligt att finansiera direkta hjälpinsatser från medlemsländerna för att underlätta snabb och effektiv assistans till katastrofdrabbade länder, såväl inom som utanför EU. Förslaget avser perioden den 1 januari 2007 till och med den 31 december 2013.

Samarbetet är mellanstatligt. Varje land ansvarar utan inskränkning för sin nationella verksamhet på området. Principen om subsidiaritet är grundläggande. Åtgärder på EU-nivå skall, enligt det rådsbeslut som ligger till grund för samarbetet, vidtas huvudsakligen för att stödja medlemsländernas egna åtgärder och aktiviteter och det samarbete dem emellan som syftar till att förbättra möjligheterna att hantera *extrema* händelser i form av stora olyckor, katastrofer och terroristangrepp och att hjälpa varandra när sådana inträffar.

Medlemsländernas samarbete och de ömsesidiga hjälpinsatser som kan bli aktuella vid extrema händelser, skall bygga på och använda de resurser och förmågor som medlemsländerna själva bygger upp utifrån nationella behov och prioriteringar.

Förhandlingarna om det finansiella instrumentet är nu inne i slutskedet. Ambitionen är att dessa skall kunna avslutas och behandlas av rådet i december 2006. Ett fåtal olösta frågor kvarstår dock, främst beträffande finansiering av materiel och transporter när gemenskapsmekanismen används. Kommissionen har i dessa avseenden lagt fram kostsamma förslag, som enligt flera medlemsländer inte analyserats tillräckligt för att det skall vara möjligt att ta slutlig ställning till huruvida gemensamfinansiering av dem är motiverad.

ORDF avser vid rådet nå politisk överenskommelse om vissa frågor i avvaktan på att förhandlingarna om rättsakten skall avslutas:

- förslaget om finansiering av transporter och materiel vid användning av gemenskapsmekanismen inom respektive utom EU;
- förslaget att utveckling av system för tidig förvarning av Tsunamis och jordbävningar skall vara möjligt med stöd av detta instrument;
- frågan huruvida rättsakten skall ha formen av förordning eller rådsbeslut.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 308 i EG-fördraget

Svensk ståndpunkt

- Sverige skall arbeta aktivt för att samarbetet på räddningstjänstområdet vidareutvecklas och förstärks.
- Sverige anser att det är viktigt att det finansiella instrumentet respekterar den överenskomna fördelningen av ansvar mellan olika

delar av kommissionen, mellan rådet och kommissionen samt medlemsländernas huvudansvar för området.

- Samarbetet skall grundas på det faktum att området inte är en gemenskapskompetens; kommissionen har här endast en stödjande roll.
- Duplicering av andra instrument skall undvikas.
- Det överordnade målet är att de åtgärder som omfattas av instrumentet skall vara till gagn för samarbetet och för dem som drabbas av en katastrof.
- Samarbetet skall vara kostnadseffektivt.
- Samarbetet skall inte ersätta respektive medlemslands eget ansvar på området. EU-samarbetet skall träda in när den nationella förmågan inte räcker till att hantera extraordinära händelser.

SE välkomnar kommissionens förslag till finansieringsinstrument för samarbetet på räddningstjänstområdet och har i förhandlingarna aktivt bidragit till att det skall utgöra den grund för en nödvändig förstärkning av samarbetet, och inte minst av gemenskapsmekanismen för räddningstjänst.

SE har i förhandlingarna haft handlingslinjen att nuvarande principer för finansiering av insatser **inom** EU, då gemenskapsmekanismen används, också skall gälla i fortsättningen. Dessa innebär att det medlemsland som begär hjälp skall stå för de kostnader som är förknippade med hjälpen, inklusive eventuella transportkostnader.

Beträffande kommissionens förslag om gemensamfinansiering av transporter **utanför** EU har SE tillsammans med flera andra medlemsländer i förhandlingarna efterlyst en grundlig analys av behovet av gemensamfinansiering sådana transporter, innan vidare diskussioner förs om finansiering, modaliteter mm. I avsaknad av en tillfredsställande sådan analys är det inte möjligt att ha en välgrundad uppfattning om mervärdet av Kommissionens förslag.

Beträffande system för Early Warning har SE i förhandlingarna framhållit att man kan godta förslaget under förutsättning att det innebär att finansieringsinstrumentet endast används för att stödja arbete som leder till att det stora antalet redan existerande förvarningssystem inom EU används på ett effektivare och mer samordnat sätt.

SE har i förhandlingarna haft ståndpunkten att det beslut, som av medlemsländerna redan fattat i december 2005, att rättsakten skall ha formen av ett beslut och inte en förordning, fortsatt skall gälla.

Förslaget

Förslag till finansiellt instrument syftande till att ytterligare stödja och underlätta medlemsländernas samarbete på räddningstjänstområdet i avsikt att stärka skyddet av befolkning, miljö och egendom i händelse av stora olyckor, katastrofer och terroristattacker.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Instrumentet avser finansiering av icke-harmoniserat samarbete på samma sätt som sker i dag. Gällande svenska regler, exempelvis lagen om skydd mot olyckor och motsvarande förordning, påverkas inte av de aktiviteter som finansieras genom instrumentet.

Ekonomiska konsekvenser

Referenssumman för genomförandet av instrumentet är enligt förslaget 175 miljoner euro för perioden 2007-2013. Av dessa föreslås 119 miljoner euro belasta underrubrik 3B, "Medborgarskap" i det finansiella ramverket för 2007-2013 och 56 miljoner euro underrubrik 4, "EU som global partner".